

Barmhartigheid door recht

Naakt en geopend

En er is geen scheepsel onzichtbaar voor Hem; maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen Desgenen, met welke wij te doen hebben.

Hebr. 4 : 13

Het woord NAAKT vinden we wat minder gepast voor een blad als Bewaar het Pand. Dit woord doet teveel denken aan naaktstranden en een naakt-cultuur die we zoveel mogelijk dienen te mijden. We begrijpen wel direct wat er mee bedoeld wordt als we het lezen in de tekst bij deze meditatie.

De apostel wees op de oordelende kracht van het Woord des Heeren. Het is als een tweesnijdend scherp zwaard. Geen ding, ook ons binnenste niet, ook onze gedachtenwereld niets, helemaal niets kan zich onttrekken aan het oordeel van God. Dat is ontdekkend voor de mens, die juist heel graag wat ruimte wil reserveren voor privéterrein. “Daar heeft niemand iets mee te maken”, zo denkt menigeen. Maar geen scheepsel is onzichtbaar voor God. Gods ogen zien veel scherper dan de scherpste röntgenfoto. Hij weet en ziet meer dan de modernste scan kan openbaren. Hij kijkt dwars door alle maskers heen.

De schrijven van de Hebreeënbrief ontleent deze woorden aan de offerdienst. De offerdieren werden overgedragen aan de priesters en de levieten. Zij moesten controleren of dit offerdier voldeed aan de eisen. Gebrekkige, verminkte en zieke dieren konden voor de offerdienst niet toegelaten worden. Maar hoe stelde een priester vast of het aangeboden dier gezond was? Een dikke vacht en prachtige wol bedekte alles. Vandaar dat het beest kaalgeschoren werd. Dan lag het naakt voor de priester. Toch kon inwendig het nog een ziek dier zijn dat van alles en nog wat mankeerde. Daarom kwam het slachtmes er wel aan te pas. De kanttekeningen schrijven dat de priesters “van de hals af eerst de borst plachten te openen om te zien of alle delen wel rein en gaaf waren.

Zo liggen alle dingen, maar ook ikzelf, u, jij naakt en geopend voor de Heere. Voor de Heere valt de mooiste vacht, waarmee wij onze zonden bedekken weg. Ook de mooiste verklaringen en redeneringen waarmee we ons doen laten goedpraten, doorziet Hij. Hij kent ons nog beter dan wij onszelf kennen. Wat er in

ons huist aan ongerechtigheid en ongeloof, aan vijandschap en haat, aan wereldzin en zondelust, aan begeerten en hartstochten. Hij opent en doorwandelt de binnenkamers van ons hart. We zeggen wel eens dat iemand bepaalde geheimen meegenomen heeft in het graf. Maar bedenk dat ook zulke dingen voor het alziend oog van de Heere niet verborgen zijn.

De apostel spreekt over de Heere, de heilige God, “met Wie wij te doen hebben”. Al wil je nu niet met God te doen hebben, Hij zal u toch voor Zijn rechterstoel brengen. Sterven is God ontmoeten. Dat komt openbaar op Golgotha. Daar zien we hoe groot Gods toorn is over de zonde. Laat het daarom voor u, jou en mij een spoorslag zijn om voor Hem onze heimelijke zonden, onze jeugdzonden, onze karakterzonden te belijden. Niet in vaagheden en algemeenheden, maar ook in concreto. Hij zal de schuldige niet onschuldig houden. Kan dat om bij Hem in het reine te komen? Alles is toch naakt en geopend voor Hem? Ja, omdat op Golgotha ook te zien is het Lam Gods, dat volmaakt rein en volkomen gehoorzaam was. Door Zijn striemen is er genezing. Zijn bloed reinigt van alle zonden. Om Christus’ wil kan de Heere barmhartigheid door recht doen gelden. Zijn gerechtigheid wordt uit genade toegerekend aan hen, die met hun zonden en ellenden tot Hem zich ter genezing wenden. Onuitsprekelijk groot is het als Hij ook Zijn eigen werk in de zondaar ziet. Van dat werk zegt Hij dat Hij het zal voleinden. Daarover sprak Hij: Ik voor u daar gij anders de eeuwige dood moet sterven. Zijn gerechtigheid wordt uit genade toegerekend alsof ik geen zonde gekend noch gedaan had. Ja, alsof ik zelf de gerechtigheid had volbracht die Hij voor mij volbracht. Hoor dan de apostel: “wij bidden van Christus’ wege: Laat u met God verzoenen.

DS. A. VAN DE WEERD

VOOR DE JEUGD

Vuur bij heldere hemel

Toen viel het vuur des HEEREN en verteerde dat brandoffer, en dat hout, en die stenen, en dat stof, ja, lekte dat water op hetwelk in de groeve was. - 1 Koningen 18:38

Als kind leek onweer zo eenvoudig. Je leerde dat onweer ontstaat doordat wolken op elkaar botsen. Dat klonk heel logisch en verder dacht je niet teveel na over hoe de bliksem in dat verhaal past. Maar weet je dat er ook bij een wolkenloze hemel een blikseminslag kan zijn? De aarde onder een onweersbui is positief geladen. De meeste bliksem is negatief geladen en zoekt dus zijn weg recht onder het onweer naar beneden. Een kleine minderheid van de bliksem is echter positief geladen. Die slaan niet in onder de bui, maar naast de bui. En dat kan gerust een paar kilometer verder zijn. Er zijn gevallen bekend van inslagen tientallen kilometers van het onweer. Zo krijg je dus een blikseminslag bij heldere hemel. Bij Elia was het nog weer anders.

Wat baäl niet kon en wat baäl dus niet deed, dat doet de Heere wel. Hij antwoordt. Elia had indringend gebeden, geroepen zodat iedereen het kon horen. En de Heere geeft onmiddellijk een antwoord. Vuur uit de hemel. Maar goed opletten: dat was geen bliksem. Dit vuur komt rechtstreeks bij God vandaan. Het is een vuur dat langs geen enkele natuurkundige manier te verklaren is.

Alles is even onbegrijpelijk en onverklaarbaar. Alles is ook even ernstig. Want zo laat de Heere niet alleen weten dat hij God is. Maar Hij laat ook weten dat Hij de Heilige is. En dat is een zeer ernstig gebeuren. Want wat doet dat vuur? Het vertéerde...!

En het laat niets over. Van het offerdier niet, van het hout niet, van het water niet, zelfs van de stenen blijft er niets over. En vuur, dat spreekt in de Bijbel van oordeel en van gericht. Vuur van die God die zwaar getergd was. Vuur van de God die miskend was, die uitgebannen was. Die ingeruild was voor de afgoden. De tekst spreekt van 'het vuur des HEEREN'. En dat wordt niet voor niets zo genoemd. Dat is om bang voor te worden.

Die kant heeft Woord van God ook. Het Woord van God is zeker een blijde boodschap. Een Evangelie. Maar die blijde boodschap omvat meer dan Johannes 3:16. Die zo vaak mishandelde tekst, die overal voor wordt misbruikt. *Alzo lief heeft God de wereld...* Gode zij dank is dat waar. Maar het is niet alléén waar. Wat ook waar is, is wat Hebreeën 12 zegt: *onze God is een verterend vuur*. Dat is ook het Woord van de Heere!

Het vuur des HEEREN op de Karmel getuigt ervan dat de Heere de Heilige is. Zo heilig dat de stenen van het altaar op de Karmel het niet uithouden. En daar houdt een mens het dus ook niet uit. Het vuur des HEEREN is verzengend. En dat vuur op de Karmel is dan ook een prediking van het vuur dat door de Heere Jezus het onuitblusselijke vuur wordt genoemd. Dat is gericht. Dat is oordeel.

En ben jij het daar nu al mee eens geworden? Zoals de dichter van psalm 130? *Zo Gij in het recht wilt treden...* Het komt er op aan dat wij ook deze waarheid van Gods Woord gaan onderschrijven. Dat we het beleven: *Ach wie zal dan bestaan?*

Maar niet alleen heeft de Heere Zijn heiligheid geopenbaard. Want de tekst openbaart ook Zijn barmhartigheid *Toen viel het vuur des HEEREN, en verteerde* – wat of wie? Wie hadden het verdiend om verteerd te worden? Daar stond Achab. De koning van Israël, die zijn ziel verkocht had aan de duivel. Daar stond het volk, dat de baäl was nagevolgd. Het had rechtvaardig geweest zijn dat er gestaan had – en dat daar hoofdstuk 18 was geëindigd: *Toen viel het vuur des HEEREN, en verteerde dat ganse volk!* Maar, wonder van genade, dat staat er toch niet. Er staat *...en verteerde dat brandoffer...* En het volk bleef gespaard.

En dat brengt ons bij het hart van het Evangelie. De berg Karmel is een prediking van de heuvel Golgotha. En het altaar verkondigt ons het kruishout. En het offerdier wijst ons op het Lam Gods. Op Golgotha daalde het vuur van de toorn van God neer en viel op het Lam van God, de Heere Jezus Christus. En dat onschuldige Lam werd verteerd. Jesaja heeft daarvan gesproken. *De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem. De Heere heeft onzer aller ongerechtigheden op Hem doen aanlopen.* Kun jij daar ook van spreken?

DS. M.A. KEMPENEERS
WWW.BEWAARHETPAND.NL

De rondvraag

Er wordt vandaag de dag zoveel vergaderd, dat er zelfs kan worden gesproken van een kerkelijke vergadercultuur. Voor vergadertijgers een genot, voor vergaderhaters een gemartel. In de rubriek "Kerkhistorie met een knipoog" die het Reformatorisch Dagblad enkele jaren geleden had, kwam met een zekere regelmaat opvallend korte of opmerkelijk lange vergaderingen langs met alles wat daarin wel of niet werd besproken.

In één van deze afleveringen verwijst ds. M. van Kooten naar een mogelijke uitspraak van prof. dr. M.A.J. de Vrijer, die op een college over de uitstorting van de Heilige Geest met Pinksteren zou hebben gezegd: "En, mijn heren, dat was het grootste wonder: dat de Heilige Geest werd uitgestort op een vergadering."

Leiding

Nu wordt iedere kerkelijke vergadering als het goed is met gebed begonnen. Daarin wordt gevraagd om de leiding van de Heilige Geest. Dat is nodig, omdat ook de boze geest niet stil zit en iedere gelegenheid zoekt om te verwarren en te verdelen.

Dat maakt ook vandaag een kerkenraadsvergadering of een gemeentevergadering nog altijd niet tot de gemakkelijkste bijeenkomsten. We zijn immers allemaal nakomelingen van Adam met ook nog eens verschillende achtergronden, karakters, gevoelens en inzichten. De één kan traag van begrip zijn, een ander rap van tong, een derde vlug van geest en een vierde rijk van talen. En daarbij ademen we allemaal de huidige tijdgeest in. Zijn we in bepaalde opzichten ook kinderen van onze tijd. Heel concreet kan dat bijvoorbeeld blijken in de behoefte van menigeen om over allerlei onderwerpen uitgebreid zijn zegje te willen doen en dat het liefste ook in stemming te brengen. Niet zelden zal dit laatste dan ingegeven zijn door de hoop dat een meerderheid er net zo over denkt.

Een grote betrokkenheid op het wel en wee van de gemeente is op zichzelf genomen reden tot dankbaarheid. Onverschilligheid of desinteresse is zeker geen vrucht van de Heilige Geest. Niet voor niets geeft de Heidelbergse Catechismus in zondag 21 aan wat we onder de gemeenschap der heiligen moeten verstaan: dat elk zich moet schuldig weten zijn gaven ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten gewilliglijk en met vreugde aan te wenden.

Om daar als gemeente eens samen over te spreken kan geen kwaad. En bij allerlei aangelegenheden die voor langere tijd van grote invloed zullen zijn op het gemeentezijn is het meer dan verstandig om daar een zo breed mogelijk draagvlak binnen een gemeente voor te zoeken.

Geen democratie

Een kerkelijke dictatuur is totaal vreemd aan hoe de Bijbel spreekt over het gemeente-zijn. Maar een kerk is ook geen democratie. "De gemeente is geen vereniging, die statuten en reglementen vaststelt en een bestuur kiest. De kerk is geen democratie, maar een christocratie", aldus de Beknopte Gereformeerde Dogmatiek. De kerkelijke ambten zijn er dan ook niet voor niets. Het ambt is immers geen instelling van de gemeente zelf, maar komt van boven. Daarom moet het ambt een dienend karakter vertonen, waarbij de gedachte aan heersen volstrekt verwerpelijk is. Tegelijk heeft het ambt, juist als het de gemeente wil dienen, een zeker gezag.

Hoe zich dat dan verhoudt tot een vergadering met gemeentelieden? In elk geval is de benaming ledenvergadering onjuist, zo maakte prof. J. Hovius al eens duidelijk in Ambtelijk Contact: "Allereerst moet ik iets zeggen over de naam gemeente- of ledenvergadering. Deze naam is in feite onjuist, want hij suggereert min of meer dat zulk een vergadering eigenlijk net zo iets is als een algemene ledenvergadering van de één of andere vereniging. In de kerk des Heeren gaat het zo niet toe. () Volgens het gereformeerde kerkrecht is een zogenaamde gemeente- of ledenvergadering niet anders dan een vergadering van de kerkenraad met de leden der gemeente. Men heeft weleens van een publieke kerkenraadsvergadering gesproken. () De kerkenraad heeft altoos de leiding en de kerkenraad stelt van te voren vast welke zaken aan de orde zullen worden gesteld."

Dat is dus ook de reden dat er geen algemene rondvraag op de agenda kan worden gezet. "Elk lid heeft te allen tijde het recht om met vragen tot de kerkenraad te komen of om bepaalde dingen onder de aandacht van de kerkenraad te brengen. (...) Maar een algemene rondvraag waarbij ieder van alles en nog wat ter sprake kan brengen is onjuist, geeft meermalen aanleiding tot debatten met verhitte gemoederen en bevordert dus geenszins de vrede der gemeente."

Zo ook prof. dr. W. van 't Spijker enkele jaren later: "Een rondvraag is als de doos van Pandora, waar tot ieders verrassing op het meest ongelegen ogenblik van alles en nog wat uit tevoorschijn kan komen. (...) Een gemeentevergadering is kerkordelijk een vraagteken. Een rondvraag op een gemeentevergadering is zulks in het kwadraat."

DS. W.L. VAN DER STAAIJ

Ambrosius (13)

Verloochening van het vernieuwde 'zelf'

Genade en geloof rechtvaardigen op zichzelf niet. Het geloof is immers het instrument wat de gerechtigheid van Christus ontvangt en binnenlaat. De gerechtigheid van Christus rechtvaardigt. Christus is de gerechtigheid van Zijn Kerk. Ook in de heiligmaking dient het vernieuwde 'zelf' verloochend te worden "Als het om de heiligmaking gaat, de sterkte, de kracht en de heerlijkheid van alles toe te schrijven aan Jezus Christus en niets aan zijn 'zelf'". De mens is geneigd tot hoogmoed in geestelijke dingen. De eerste stap tot zelfverloochening is het overtuigd worden van de neiging tot zelfverheffing, zelfbewondering en zelfbevordering. Het is een goede zaak de heerlijkheid, reinheid en heiligheid van God te overdenken. Dat brengt tot verootmoediging en zelfverloochening. Job verfoeide zichzelf toen Hij de Heere zag. Jesaja sprak nadat hij de Koning, de HEERE der heirscharen, gezien had: 'Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben.' Christus nam de gestalte van een dienstknecht aan. Wat een zelfverloochening. Zie op Hem en verloochen uzelf. Bedenk dat u alle geestelijke gaven ontvangen hebt. Wees er niet trots op.

Echte zelfverloochening

Een net burgerlijk mens verloochent zichzelf niet in alle dingen. Een kind van God verloochent zich in alles. Een net burgerlijk mens vermijdt bepaalde dingen en mensen omdat hij anders verloren gaat. Een kind van God verloochent zichzelf in geestelijke dingen door Jezus Christus te aanschouwen. Een net burgerlijk mens schijnt zichzelf te verloochenen in tijdelijke dingen, maar hij kan niet als een kind van God zich verloochenen in geestelijke dingen.

Rusten op Jezus Christus

Vertrouw niet op genade, op plichten of op heiligheid. Dat betekent niet dat je je plichten niet moet vervullen. Sommigen zeggen: Ik hoef niets te doen, want Christus heeft alles gedaan. Zij veranderen de genade van God in ontuchtigheid. "Bidden, horen, vasten en berouw hebben mogen niet sterven zolang wij leven. Wij moeten dit alles wel doen, maar wij moeten er niet in roemen. Wij moeten in niets minder rusten dan in Jezus Christus." Vertrouw niet op een bijzonder gebed. Rust ook niet op bijzondere vertroostingen. Rust ook niet op een bijzondere vreugde die u smaken mag. Petrus vertrouwde in eigenwaan op zichzelf. Na de drievoudige verloochening was Petrus voor een groot deel gezuiverd van zelfvertrouwen. Geloof alleen in Christus en vertrouw op Hem. Verloochen uw eigengerechtigheid. Verhoog en verhef Christus in uw ziel. Laat Christus over alles in u regeren.

Bevindingen

Het verzamelen en bewaren van bevindingen

Ambrosius gaat nu schrijven over bevindingen. Bevinding is een gevoelig bewijs van Gods waarheid. Bevindingen zijn werkelijke bewijzen van Schriftuurlijke waarheden. Gods kinderen moeten letten op de dingen die er gebeuren, zij moeten het begin en het einde van zaken bezien, zo zal het hen in de toekomst van pas komen. Neem waar en overpeins de uitkomsten van bepaalde zaken en ga na wat eraan voorafging. Herinner u deze waarnemingen. David zegt in Psalm 143:5 'Ik gedenk aan de dagen vanouds.' Bewaar bevindingen als een schat, dat zal u van nut zijn in uw verdere leven. Het kan helpen in tijd van strijd en nood.

Verschiedende bevindingen

Er zijn bevindingen van Gods toorn en gerechtigheid. Het nut van deze bevindingen is dat je niet voortgaat met zondigen. Er gaat een waarschuwing van uit. Bevindingen van Gods goedheid en liefde. De Heere redt uit, helpt en ondersteunt in verdrukkingen. Bevindingen van Gods bijzondere barmhartigheid in een weg van zaligmakende genade of eerste genade. Dit bewijst dat God Zijn beloften waar maakt aan arme, verloren, omkomende schepselen. De Heere is bereid scharlakenrode zonden te vergeven. Bevindingen van versterkende genade. Dit bewijst Wie God is voor hen die worstelen met sterke verdorvenheden, sterke verzoeken en zware plichten.

Sprekende teksten

Ga na welke teksten door bepaalde bevindingen waarheid zijn geworden bij uzelf en bij anderen. Als God Zijn kinderen zegent gaat in vervulling: 'Zalig zijn de rechtvaardigen, het zal hun welgaan, want zij zullen de vrucht hunner werken eten (Jesaja 3:10). Als de goddelozen gestraft worden gaat in vervulling: 'Wee den goddelozen, het zal hun kwalijk gaan, want de vergelding hunner handen zal hen geschieden' (Jesaja 3:11). Als Gods kind ondervindt dat God goed is wordt vervuld: 'Indien gij anders gesmaakt hebt dat de Heere goedertieren is' (1 Petrus 2:3). Als u ontdekt wordt aan de verdorvenheid van uw bestaan wordt vervuld: 'Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen.' (Psalm 51:7). Als u de gruwelijkheid van uw ongerechtigheid ontdekt wordt vervuld: 'Wij allen zijn als een onreine, en al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijke kleeft' (Jesaja 64:6).

DS. A. VAN HETEREN

Lezen we de Bijbel nu anders dan voorheen? (5)

“Christelijk Nederland zindert van vragen rond de uitleg van de Bijbel. Vaak draait het daarbij om een paar hete hangijzers, zoals de visie op homoseksualiteit of schepping en evolutie. Het lezen van de Bijbel gaat echter om zo veel meer en vaak ook om wat anders...” Met deze drie zinnen begon dr. Arnold Huijgen het Woord vooraf in zijn boek dat al weer enkele jaren geleden verscheen. Het was in 2019. Titel en ondertitel: *Lezen en laten lezen. Gelovig omgaan met de Bijbel*. De twee voorbeelden van discussies rond het verstaan van de Bijbel waarop hij wijst, noemde ik in mijn vorige artikelen eveneens. Daarnaast een derde ‘zinderend’ thema, dat van de verhouding vrouw en ambt. Drie heikele onderwerpen waarover de laatste jaren al heel wat geschreven is. Oorzaak: omdat visie en praktijk hieromtrent in kerkelijk Nederland op drift zijn. In ieder geval een benadering tonen, afwijkend van de manier waarop het Woord van God in de kerken van gereformeerd belijden gelezen werd. In de vorige vier artikelen hebben we dat ook met zoveel woorden geconstateerd.

Er zijn in de afgelopen jaren nogal wat boeken verschenen waarin die gewijzigde Schriftvisie ook zonneklaar blijkt. Eerder citeerde ik al iets uit de publicaties van dr. Bert Loonstra. Die richten zich vooral op vrouw en ambt. In eerdere jaren ook op wat de Schrift zegt over homoseksuele relaties. Een ander thema is dat van schepping en evolutie. In dat verband noemde ik al het boek van dr. Gijsbert van den Brink *En de aarde bracht voort*. Samen met Corien Oranje en Cees Dekker schreef hij ook het boekje *Oer. Het grote verhaal van nul tot nu*. Dat presenteert zich als “een meeslepende vertelling die op een nieuwe manier een verbinding legt tussen Gods grote verhaal in de Bijbel en hedendaagse inzichten vanuit de wetenschap.” Helaas staat de inhoud van dit populaire boekje haaks op het heldere scheppingsverhaal zoals we dat lezen in Genesis 1 en 2. Om nog iets te noemen: eerder dit jaar verscheen de zogenaamde Wetenschapsbijbel. Een bijbel met toelichting, waarin antwoord wordt gegeven op kritische vragen van de moderne bijbel-lezer. Maar ook hier heerst op veel bladzijden de wetenschap over de Bijbel als het Woord van God. In al deze en veel andere publicaties kunt u constateren dat we helaas een positief antwoord moeten geven op de vraag of we de Bijbel nu anders lezen dan voorheen.

Ik begon zojuist met het citeren van de eerste regels uit het boek van ‘onze’ dr. Huijgen *Lezen en laten lezen*. Tot voor kort doceerde hij dogmatiek aan de TUA in Apeldoorn. Inmiddels accepteerde hij een benoeming aan de Protestantse Theologische Universiteit, nu nog in Amsterdam, binnenkort in Utrecht. Dr. Huijgen is overigens predikant binnen onze Christelijke Gereformeerde kerken. Hij schreef

dit boek enkele jaren geleden als “een kleine hermeneutiek, een boek over de manier waarop we de Bijbel lezen” [9]. Het past dus precies binnen de thematiek waarover we het hebben als we ons afvragen of we in de loop van de tijd de Bijbel soms op een andere manier zijn gaan lezen. Het is dan ook alleszins de moeite waard om de inhoud van deze studie daarop te bevragen. Ongetwijfeld zal dit boek de afgelopen jaren ook gebruikt zijn als college- en tentamenstof voor de studenten aan de TUA. Op welk spoor heeft het de jonge theologen, onder wie de aanstaande dienaren van het Woord, gezet? Heeft professor Huijgen als leraar der kerk zijn studenten door middel van deze publicatie in het spoor van de gereformeerde Schriftbeschouwing geleid? Of was het een tikje anders soms? Temidden van de ‘zinderende thema’s’ toch wel een brandende vraag.

De inzet van dit boek is ronduit herkenbaar en sympathiek. Dr. Huijgen maakt duidelijk waar het hem in deze publicatie ten diepste om te doen is. Niet zozeer om ‘een set vuistregels voor de uitleg van de bijbel’. Het gaat hem vooral om ‘het verstaan van de Schrift met het oog op persoonlijk geloof, in kerk en theologie vandaag.’ Namelijk om ‘het praktische lezen van de Schrift en meer nog het je laten lezen door de Schrift’ [14]. Al met al een pleidooi tot innerlijke ontvankelijkheid. Niet ik lees de Bijbel. Maar Gods Woord leest mij. Nodig is (wat genoemd wordt) een subjectswisseling, cruciaal voor het omgaan met de Schrift. Een omkering van lezen naar je-lâten-lezen [65].

Het pleidooi van de schrijver is dus een warm bevindelijk omgaan met de heilige Schrift. Geen kille en afstandelijke analyse dus van het heilig Woord van de Heere. Maar “Gods verborgen omgang”, namelijk door de zielen waar Zijn vrees in woont. Dat is het pleidooi waar dit boek mee begint. Om nog even iets te citeren van die eerste bladzijden: “Om zo met God om te gaan, is het nodig om afgestemd te raken op de toonzetting van de Bijbel om Gods stem te verstaan. Die afstemming is meer dan alleen een verstandige inspiratie van de bijbeltekst of een spirituele techniek om je de waarheid van de tekst eigen te maken. Het gaat om de dieptedimensie van de tekst, waarin de levende God ons aanspreekt...” [13].

Deze inzet schept verwachting. We lezen de volgende keer verder. Want nog steeds gaat het over de manier van lezen van de Bijbel.

DS. J.M.J. KIEVIET

Het Bijbelboek Ruth

Het woord van de God van Bethlehem

Alzo kwam Naomi weder, en Ruth, de Moabietische, haar schoondochter, met haar, die uit de velden Moabs wederkwam; en zij kwamen te Bethlehem in het begin van de gersteoogst (Ruth 1: 22).

De vorige keer zagen we twee weduwen door de poort van Bethlehem gaan. De oudere, door het leven getekende Naomi. Naast haar een jonge Moabitische weduwe: Ruth.

Toen dat gebeurde, klonk uit de mond van de vrouwen van Bethlehem: *'Is dit Naomi'*? Misschien klonk er blijde verassing in door. Misschien ook wel grote ontzetting.

In elk geval heeft Naomi erop geantwoord: *'Noemt mij niet Naomi (lieflijk), noemt mij Mara (bitter)'*. En de reden heeft ze erbij vermeld: *'De Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan. Vol toog ik weg, maar ledig heeft mij de HEERE doen wederkeren; waarom zoudt gij mij Naomi noemen, daar de HEERE tegen mij getuigt, en de Almachtige mij kwaad aangedaan heeft?'*

Die woorden van Naomi waren enerzijds begrijpelijk: Naomi's weg was inderdaad zwaar en donker. En daarnaast waren er ook goede dingen in de woorden van Naomi op te merken: ze had oog voor de hand van de Heere in haar leven, en voor het feit dat Hij haar had laten terugkeren. Maar – zo moesten we al vaststellen – het zijn toch wel bittere woorden geweest. Daarom heeft niet Naomi, maar de HEERE het laatste woord in Ruth 1. Wie nauwkeurig leest, ontdekt Zijn spreken in drie opzichten.

Ruth

In de eerste plaats spreekt de HEERE in het feit dat Naomi niet alleen de poort van Bethlehem door gaat. Naast haar gaat haar schoondochter Ruth. Al haar zekerheden heeft ze in Moab achtergelaten: haar ouders, haar verdere familie, haar land. Ze is meegegaan om Naomi te vergezellen. Wat is dat een kostbaar bewijs van Gods zorg voor Naomi.

Dieper nog: Ruth heeft namelijk een bijzondere reden om met Naomi mee te gaan. Ze heeft het gezegd: *'Waar gij zult heengaan, zal ik heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten. Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God'*. De Heere heeft in haar hart gewerkt. En als ze nu naast Naomi de poort van Bethlehem doorgaat, is ze een toonbeeld van Gods vrije genade. Een bewijs dat de Heere de zaligheid ook wil schenken aan heidenen. Een oudtestamentische eersteling op de volle oogst van Pinksteren! En de Heere heeft er de eenvoudige woorden van Naomi voor willen gebruiken als middel.

Gersteoogst

Er is nog een tweede manier waarop de Heere spreekt aan het slot van Ruth 1. Daarvoor moeten we letten op de laatste woorden van vers 22: *'en zij kwamen te Bethlehem in het begin van den gersteoogst'*.

Oppervlakkig gezien staat hier niets meer dan dat Naomi en Ruth ergens in april – rond Pasen, zouden wij zeggen – in Bethlehem aankwamen. Maar er klinkt iets bijzonders mee in deze aanduiding. Want dát er gerst groeide op de velden rond Bethlehem, was een duidelijke onderstreping van wat Naomi in het verre Moab had gehoord: *'De HEERE heeft Zijn volk bezocht, hun gevende brood'*. Iedere halm die gekoesterd werd door de zon of die wuifde in de wind, zei het als het ware tegen de beproefde Naomi: *'Houd moed. Want Hij houdt getrouw Zijn Woord'*.

In hoeverre Naomi daar op dit moment oog voor heeft gekregen, weten we niet. Maar wat een zegen als dat wel zo mocht zijn of worden!

Profetisch vergezicht

En dan is er nog een derde aspect aan te wijzen als het gaat om het spreken van de Heere in het laatste vers.

Daarvoor moeten we letten op wat er nu eigenlijk in onze tekst gebeurt. Een arme jonge vrouw, die weduwe en vreemdelinge is, gaat door de poort het stadje Bethlehem binnen. Maar de Heere Die alles zo wonderlijk leidt, zal haar maken tot een moeder in Israël. Straks zal haar naam vermeld worden in het geslachtsregister van de Zaligmaker.

Hier tekent zich een prachtig profetisch vergezicht af. Vele eeuwen later zal opnieuw een jonge, arme vrouw door de poort van Bethlehem binnengaan. Maria, afkomstig uit het verachte Nazareth. Maar door Gods wonderlijke leiding zal zij de moeder van Christus zijn. In hetzelfde Bethlehem (broodhuis betekent die naam), waarvan Naomi in Moab had gehoord dat de HEERE Zijn volk bezocht heeft, hun gevende brood, zal de HEERE in de volheid van de tijd Zijn eigen Zoon als het Brood des levens neerleggen. In een kribbe. Opdat arme, hongerige zondaren die buiten Hem moeten omkomen, tot Hem getrokken zouden worden en aan Zijn kribbe zouden knielen. *'Gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet!'*

DS. A.J.T. RUIS

Onrecht?

In 2 Sam. 12 staat de zonde van David en zijn bekentenissen. Ook zegt Nathan tot David: De Heere heeft ook uw zonde weggenomen, gij zult niet sterven. Nochtans dewijl gij door deze zaak de vijanden des Heeren grotelijks hebt doen lasteren, zal ook de zoon die u geboren is, de dood sterven.

Hoewel dit kind als zodanig onschuldig was, moest het om Davids zonde sterven. Hoe moeten we deze handelwijze des Heeren nu verstaan? Is dat wel rechtvaardig?

Gods kinderen ervaren met betrekking tot de zonde twee zaken. Het eerste is dat God genadig is. Hij is gaarne vergevende. Hoe troostvol mag de kerk het de eeuwen door belijden: Ik geloof de vergeving der zonden. Die hartelijke vergeving is er dus uit genade. Die is er om Christus' wil. Maar nooit zonder berouw. Niet om, maar op het berouw schenkt God de gave van de schuldvergeving.

Maar Gods kind moet ook leren dat God rechtvaardig en heilig is. God had David lief, maar Hij haatte Davids zonde. Gods Woord zegt: Gij zijt te rein van ogen, dan dat Gij het kwade zou zien, Hab. 1:13. Die liefde van God tot zondaren nu wekt een wederliefde tot God. Maar tot die wederliefde behoort onlosmakelijk een haat jegens het kwade. Die God lief krijgt, leert de zonde haten en vlieden.

Om dat te bereiken heeft God Zijn middelen. Hij leert ons dat de zonde niet zonder gevolgen blijft en Hij gebruikt de roede der kastijding. Een straf zou ik dat niet willen noemen. Integendeel! Is het een straf als God mij leert aan de zonde te sterven? Het is veeleer een genadegave. Het werpt nut af. Het geeft stof om de Heere te erkennen, hier in beginsel en straks volkomen.

Nathan moest David het zwaarste oordeel aanzeggen: Gij zijt de man die de dood verdiend heeft! David mocht onder dat oordeel bukken en heeft oprecht schuld beleden. Toen mocht de profeet de vrede en vergeving prediken: Gij zult de dood niet sterven! Heerlijk, om een berouwvolle zondaar aan je voeten te hebben en hem Gods vergevende liefde te mogen prediken.

Maar Nathan moest ook de weg prediken, waarop David moest leren te sterven aan zichzelf. Het zwaard zou van zijn huis niet wijken. En dat niet om David, ondanks de toezegging van vergeving, alsnog te straffen, maar om David te onderwijzen hoe bitter en kwaad de zonde is en in die weg de begeerte te wekken om eens voorgoed en volkomen van de zonde verlost te mogen worden. Hij moest zo ondervinden dat God niet alleen de zonde wil vergeven, maar in een bepaalde weg ook voor zonde wil bewaren!

Gods kind kan Gods kastijdende hand wel als straf ervaren. En dat komt natuurlijk, omdat hij het regelrechte verband ziet tussen die kastijding en zijn persoonlijke zonde. Dat het zwaard niet meer van Davids huis zou wijken, was toch maar vanwege Davids zonde. En dat het kind moest sterven, was eveneens vanwege Davids zonde!

Let op, ik dacht niet dat je kunt zeggen dat het kind werd gestraft voor Davids zonde. Aan Davids vreselijke zonde had het jongetje geen schuld. Wel was de zonde van zijn vader de oorzaak van zijn dood. Maar dat sterven bracht het kind in een eeuwige gelukzaligheid. Het kind mocht in de hemel komen, hoewel het in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren was.

David heeft in dat zieke kindje ervaren dat de zonde een bittere nasmaak geeft en een doodslucht met zich mee brengt. Maar zowel vader als zoon juichen nu voor Gods troon, omdat de grote Davidszoon in hun plaats wilde lijden en sterven.

Hoewel David had aangekondigd gekregen dat zijn zoon-tje sterven zou, heeft hij toch dagen lang voor dat kind gesmeekt. Dat vind ik nu echt. Een gevoel van Gods rechtvaardigheid heft immers de behoefte aan genade niet op. Wie weet, de Heere mocht Zich wenden. En dan houdt een David aan, totdat God antwoordt.

Het antwoord was duidelijk, zoals Mozes een duidelijk antwoord kreeg op zijn gebed, om toch alstublieft het land Kanaän binnen te mogen gaan en zoals Paulus duidelijk antwoord kreeg op zijn aanhoudend gebed om van die scherpe doorn verlost te mogen worden. En toen het antwoord duidelijk kwam, hoewel niet naar de mens, maar vleeskruisigend, kwam de overgave en de berusting. En alle dingen moeten dan medewerken ten goede voor allen die door Gods voornemen geroepen zijn.

De zonde van David had Gods vijanden reden gegeven tot laster en hoon. Daarom is de dood van het kind ook een waarschuwende prediking aan hun adres, namelijk dat niemand ongestraft zondigt. Als Gods kind al zo bezocht werd, wat zou die vijanden dan niet te wachten staan, als ze door gingen in hun vijandig bestaan?

Dat is de les die ook wij er uit moeten trekken. Wij hebben allen nodig vergeving van, maar ook bewaring vóór de zonde. En beide zijn genadegaven. Schenke de Heere daartoe Zijn Heilige Geest aan ons!

DS. K. HOEFNAGEL

Charles Hodge (13) - *Een heilig leven omvat alles*

Als een lichaam groeit, groeien alle lichaamsdelen. Dit geldt ook geestelijk. Er is groei in rechtvaardigheid en vriendelijkheid, eerlijkheid en vroomheid. Groei in eerbied, liefde, onderworpenheid, rechtvaardigheid en welwillendheid. Door de wedergeboorte komt er liefde tot God. We kunnen niet zeggen dat iemand een goed mens is als hij rechtvaardig is en tegelijk onvriendelijk. Dat geldt ook godsdienstig. Iemand is niet echt godsdienstig, niet echt vernieuwd, als hij tegelijk oneerlijk is.

Liefde tot God

Wie wederom geboren is kent de liefde tot God en tot al Gods eigenschappen. Liefde tot de Schepper en Bewaarder van ons leven. De Heere voorziet in al de behoeften van Zijn kinderen. De Heere is oneindig wijs en almachtig. Hij is het waard aanbeden en vereerd te worden. Gods kinderen kennen diep ontzag voor God. Zij danken voor Zijn goedheid en smeken om Zijn zegen. Gods kinderen verheugen zich in Zijn tegenwoordigheid en hebben gemeenschap met Hem. De liefde tot God uit zich in onderworpenheid en gehoorzaamheid. Er wordt geluisterd naar Gods rechtvaardige en goede geboden. De vernieuwde ziel zegt: Uw wil geschiede. "Gehoorzaamheid is slechts liefde in actie." God wil dat Zijn kinderen Hem gehoorzamen.

Liefde tot de naaste

Gods kinderen hebben de naaste lief. Zij hebben respect voor de naaste en behandelen de naaste vriendelijk. Zij zijn niet jaloers als het anderen welgaat. Er is dan juist blijdschap dat dit zo mag zijn. De liefde tot de naaste verdraagt alle dingen, gelooft alle dingen en hoopt alle dingen. Als de liefde tot de naaste er niet is, zijn alle uitwendige godsdienstige verrichtingen waardeloos. Gods kinderen zoeken het geluk van anderen. Zij zijn harschapen naar Gods beeld. Zij zijn heilig, rechtvaardig, welwillend en barmhartig. Gods kinderen gehoorzamen aan wie dat moet en eren wie zij eren moeten. Wie oneerlijk, onvriendelijk, trots, wraakzuchtig of bedrieglijk is, is niet Gods kind.

Zelfverloochening

Christus sprak: 'Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op en volg Mij. Matth. 16:24. Wees niet zelfzuchtig. Geef eigen voordeel op ten gunste van anderen. Paulus zou voor de Joden een Jood worden om Joden te winnen en voor de zwakken een zwakke worden opdat hij zwakken zou winnen. Dit behoort tot het afleggen van de oude mens. Gods kinderen zoeken het goede van anderen

en niet het hunne. Zij waken tegen de arglistigheden van hun hart. Gods kinderen worden door de Geest geleid en brengen daardoor de vruchten van de Geest voort.

Noodzaak van heiligheid

Zaligheid zonder heiligheid is onmogelijk. Daarom is heiligheid noodzakelijk. Christus is gekomen om Zijn volk zalig te maken van hun zonden. Wie geen heiligung kent, zal niet zalig worden. Iemand die ziek is, is niet gezond. Iemand die in de zonde leeft kent geen heiligung en zal dus niet zalig worden. De zaligheid is niet alleen een verlossing van de straf op de zonde, maar ook een verlossing van de macht van de zonde. "Het betekent vrijheid van de gebondenheid aan de begeerten van het lichaam en de boze hartstochten van het hart."

De zaligheid begint op aarde met het herstel van het beeld van God in de ziel, zodat Gods kind God liefheeft en Hem met vreugde dient. Zonder heiligmaking kan niemand de Heere zien. Wie genade kent, kan niet leven in de zonde. Wie niet heilig is in hart en leven zal niet zalig worden. "De Bijbel kent geen trotse, zelfzuchtige, hebzuchtige onreine christenen." Ware christenen zijn geheiligden in Christus Jezus. Zij bedenken geestelijke dingen. Gods kinderen hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Ze zijn nog niet volmaakt, maar jagen er wel naar of zij het grijpen mochten, waartoe zij ook van Jezus Christus gegrepen zijn. Omdat God heilig is, is het noodzakelijk dat Zijn volk heilig is.

Gemeenschap

Zolang wij niet liefhebben wat de Heere liefheeft, kan er geen gemeenschap met Hem zijn. Het bedenken des vleses is immers vijandschap tegen God. Zolang het denken des vleses overheerst, kunnen we niet van Gods tegenwoordigheid genieten. De hemel is het liefhebben en dienen van God. Dat maakt duidelijk dat we niet zalig zullen worden zolang we geen heiligheid kennen. Onheiligen zullen zich niet thuis voelen bij Gods kinderen in de hemel. Verlossing en volharding in de zonde kunnen onmogelijk samen gaan. Zaligheid betekent verlossing van de zonde en Gode gelijkvormig zijn. Als de heiligheid ontbreekt, zijn we geen kinderen van God en geen erfgenamen van Zijn Koninkrijk.

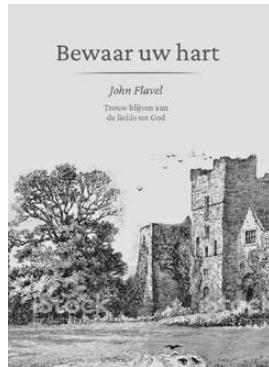

DS. A. VAN HETEREN

Bewaar uw hart | John Flavel

Gebonden, 164 blz., € 18,95. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn.
ISBN 978 90 8718 9679..

Dit boek is deel 3 uit de serie Puri-teinse Parels. De ondertitel luidt: 'Trouw blijven aan de liefde tot God.' John Flavel (1628-1691) was een Engelse puritein. Het boek gaat over Spreuken 4:23 'Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen des levens.' Flavel beschrijft wat het behoeden van het hart veronderstelt en inhoudt. Ten tweede draagt hij verschillende redenen aan waarom christenen hiervan hun hele leven door hun voornaamste bezigheid moeten maken. Ten derde wijst hij aan bij welke gelegenheden deze ijver in het behoeden van het hart in het bijzonder vereist wordt. Tenslotte volgt de toepassing. Daarin komt naar voren dat het zwaard des Geestes, Gods Woord, gehanteerd moet worden om het hart te verdedigen en de vijand te verslaan. Flavel waarschuwt voor het zich storten in allerlei wereldse bezigheden en het toegeven aan verdorven hartstochten. 'U moet de grootst mogelijke waakzaamheid betrachten om de eerste ritselingen van het afwijken van God, de minste geestelijke achteruitgang of de geringste mate van ongeschiktheid voor meditatie en heilige gesprekken en gemeenschap met anderen te ontdekken en te smoren. Aan deze dingen moet u beginnen, in de kracht van Christus, met een onverzettelijke vastberadenheid.' Wie dit mag doen zal zalig worden. "Ga dan aan het werk, op dit moment, zorg dat de wereld onder uw voeten ligt, jaag niet naar de dingen die een mens kan bezitten en waarmee zijn ziel toch voor eeuwig verloren kan gaan, maar loof God ervoor dat u Hem hier mag dienen en hierna de heerlijkheid zult bezitten die Hij voor Zijn uitverkorenen heeft weggelegd."

De klacht van een zondares | Catherine Parr

Gebonden, 107 blz., € 9,95. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn.
ISBN 978 90 8718 9525.

Catherine Parr (1512-1548) was de laatste vrouw van de Engelse koning Hendrik VIII. In 1545 publiceerde zij als eerste vrouw een boek onder haar eigen naam: Psalms en Prayers (Psalmen en Gebeden). In 1547 verscheen haar tweede boek: The Lamentation of a Sinner. Dit laatste boek is nu vertaald in het Nederlands: 'De klacht van een zondares.' Hoofdstuk twee luidt: 'Hartelijk berouw in geloof.' Op blz. 36 lezen we: "Zie, Heere, hoe ik tot U kom: een zondaar, ziek en

ernstig gewond. Ik vraag geen brood, maar de kruimels, die vallen van de tafel van de kinderen. Verwerpt U mij niet van Uw gezicht, hoewel ik heb verdiend in het helse vuur geworpen te worden. Als ik alleen naar mijn zonden zou zien, en niet naar Uw barmhartigheid, dan zou ik in wanhoop vervallen. Want in mijzelf vind ik niets om mij te redden, alleen een mesthoop van kwaad om mij te veroordelen. Als ik zou hopen door eigen kracht te ontkomen aan dit doolhof van boosheid en verkeerdheid waarin ik zo vaak heb rondgelopen, dan zou ik mijzelf bedriegen." Zij mocht ook geloven dat God haar zou verlossen. In het derde hoofdstuk 'Wat het ware geloof uitwerkt' lezen we op blz. 43: "Hij liet mij met het oog van het levende geloof zien dat Christus als Gekruisigde mijn enige Heiland en Verlosser was. Pas toen en niet eerder begon ik in te zien hoe blind en onwetend ik was geweest. De oorzaak daarvan lag daarin, dat ik niet wenste Christus te kennen als mijn Heiland en Verlosser. Maar toen God uit louter genade mijn ogen had geopend en mij Christus liet zien, de Wijsheid van God, het licht van de wereld, door het bovennatuurlijke gezicht van het geloof, toen werden alle genoegens, ijdelheden en rijkdommen van de wereld mij allemaal tot bitterheid."

Opgewekt tot een nieuw leven | Ds. D.W. Tuinier

Paperback, 110 blz., € 14,90. Uitgeverij Den Hertog, Houten,
ISBN 978 90 3313214 8.

Dit boekje bevat Bijbelstudies over de Efezebrief. Paulus schreef deze brief toen hij gevangen zat in Rome. Het leerstellige deel bevat de hoofdstukken 1 tot en met 3. Het pastorale gedeelte de hoofdstukken 4 tot en met 6. Het thema van de brief is: de christelijke gemeente door God de Vader van eeuwigheid verkoren, door God de Zoon in de tijd verlost en door God de Heilige Geest toegebracht. Efeze was een rijke en welvarende stad, maar ook een stad vol goddeloosheid, bijgeloof en zedeloos leven. Middenin de stad stond de tempel van de grote godin Diana. Even verderop het wereldberoemde theater, waar eens twintigduizend mensen tegelijk hebben geroepen: 'Groot is de Diana der Efezeren.' We lezen over het eertijds en het nu van de Efeziërs. Over de eenheid van Jood en heiden door het kruis van Jezus Christus en de opdracht om Gods gemeente te bouwen. We lezen ook over de gegeven ambten en de nieuwe levenswandel als beginsel en vrucht van Gods genadewerk. De brief sluit af met de geestelijke wapenrusting. Vanuit een serie gehouden preken is dit boekje tot stand gekomen. De Bijbelstudies zijn bestemd voor persoonlijk gebruik, binnen het gezin en in verenigingsverband. Elke Bijbelstudie sluit af met een aantal vragen.

Brieven van een lieve moeder en oma |

Mary Winslow

Gebonden, 76 blz., € 11,95. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn.
ISBN 978 90 8718 9365.

Dit boekje, samengesteld door J. Kranendonk - Gijssen, bevat brieven die Mary Winslow aan haar kinderen en kleinkinderen schreef. In een brief aan een kleinzoon lezen we op blz. 70 en 71: "O, die wonderlijke liefde van God! Hij heeft ons een Zaligmaker gegeven Die volledig bekwaam is om allen te verlossen die waarlijk behoefte aan Hem hebben. De Heere verhoort op dit moment mijn tienduizend gebrekkige gebeden. Hij is daar naar mijn bescheiden mening op teruggekomen nu mijn eeuwige, gelukzalige woning bijna in zicht is. Hij is een God Die er een genoeg aan heeft om gebeden te verhooren. Hij is trouw aan al wat Hij gesproken heeft. Je kunt nooit te veel aan Hem vragen. Hoe meer je Hem vraagt, hoe meer Hem dat behaagt. Ga tot Hem met een vrijmoedig verlangen. Hij heeft het gezegd: 'Zo gij iets zult begeren in Mijn Naam, Ik zal het doen. Bid, en gij zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij.' Doe ook mijn hartelijke groeten aan je vrouw. Geve God dat we een volledig huisgezin zullen mogen zijn in de hemel!"

GEREFORMEERDE
BIJBELSTICHTING

PERSBERICHT

Psalmzangavond ter gelegenheid van 250 jaar Psalmberijming 1773

LEERDAM - De Gereformeerde Bijbelstichting (GBS) houdt op D.V. vrijdag 30 juni in de Grote Kerk te Dordrecht een Psalmzangavond ter gelegenheid van 250 jaar '1773': 'Zingt psalmen onzen God ter ere'. Opening en sluiting door ds. A.C. Rijken, voorzitter. Historische inleiding door ds. C.J. Meeuse over de psalmberijming van 1773 en meditatieve inleiding op de psalmen door ds. B.J. van Boven. De samenzang wordt begeleid door organist Pieter Heykoop.

Aanvang 19.30 uur. Jong en oud is hartelijk welkom.

Parkeren: parkeergarage Spuihaven (betaald) of parkeerterrein Weeskinderendijk (gratis).

VAN DE REDACTIE

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 29 juni 2023. Kopij graag binnen WOENSDAG 7 juni 2023.

Ambtsdragersconferentie

D.V. zaterdagmorgen 17 juni in de Chr. Geref. Kerk te Noordoos zal er een landelijke ambtsdragersconferentie gehouden worden. Inloop half 10 met koffie Aanvang 10 uur. Dr. M. Klaassen hoopt te spreken over "Wereld in transitie. LHTBI en identiteit in Bijbels licht."

Slidrecht Beth-El

Nu we dit schrijven heeft de officiële opening van de nieuwe kerk van Slidrecht Beth-El nog niet plaatsgevonden. Als u dit leest is D.V. zaterdag 3 juni het nieuwe kerkgebouw in gebruik genomen. We wensen de gemeente en de kerkenraad van harte Gods zegen toe. Moge de Heere de prediking, de bediening van de sacramenten, de catechisatie en het verenigingsleven gebruiken tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk onder jong en oud.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

AANGEBODEN:

Zijn er onder de lezers belangstellenden voor gratis cassettebandjes met preken, die vroeger gehouden zijn in de Thaborkerk in Scheveningen? Neem contact op met de scriba, W.D. Taal: scriba@cggk-scheveningen.nl of 06-44782019.

COLOFON

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand. ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren, ds. M.A. Kempeneers en ds. W.L. van der Staaij

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E.a.vanheteren@klikSAFE.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E.pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 32,- per jaar.

Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 38,- per jaar.

Advertentietarieven op aanvraag.

samen
v♥r
onze
zorg

'Mijn man hoort hier elke dag uit de Bijbel'

Het is net als thuis

Zorg die aansluit bij de levensovertuiging van uw partner: hoe vanzelfsprekend is dat nog? Met zorgverleners die weten van het perspectief op de eeuwigheid en het belang van geloof en bekering. Door vergrijzing en een tekort aan helpende handen ontstaat een toenemende druk op de reformatische zorg.

Een samenwerking van: Adullam, Cedrah, De Schutse, RST, Salem en Sirjon.

Samen kunnen we onze zorg behouden. Steun het initiatief.

vooronzorg.nl

Word vriend en steun de Stichting!
NL35 ABNA 0548 9879 20

Help!

Het gaat niet goed in het land van Luther

Meer informatie?
→ www.svvhd.org

Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht

VAN STAVEREN

begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar (0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje "Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Timotheos

Geeft u Bashiru een toekomst?

Bashiru Mpando (11 jaar) droomt ervan om dokter te worden. Helpt u mee zijn droom waar te maken?

Timotheos biedt goed kwalitatief onderwijs in Malawi. Zo kan Bashiru zijn diploma halen, krijgt hij voeding en brengen we hem in aanraking met het Evangelie.

Meer informatie en doneren:
www.timotheos.nl/help-mee
of scan de QR-code hiernaast

